

Î N C H E I E R E

12 mai 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul Valeriu Doagă

Judecătorii

Iuliana Oprea, Sveatoslav Moldovan

examinînd chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Gheorghe Leșan, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Gheorghe Leșan împotriva Primăriei comunei Japca, lui Nicolae Cibotari și Andrei Bezede, intervenient accesoriu notarul Eugenia Conoval cu privire la declararea deciziei ca fiind falsă, declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare a terenului aferent, declararea ca fiind ilegale a construcțiilor auxiliare, recunoașterea servituții de trecere prin uzucapiune, obligarea demolării construcțiilor și înlăturarea obstacolelor în folosirea drumului, împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 22 decembrie 2015,

c o n s t a t ă :

La data de 08 iulie 2004, Gheorghe Leșan a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei satului Japca, r-nul Florești cu privire la declararea acareturilor construite de Nicolae Cibotari ca fiind nelegitime.

În motivarea acțiunii reclamantul a menționat că, prin hotărârea Judecătorei Camenca din 13 iunie 2003 a fost considerat nul contractul de vânzare-cumpărare a terenului din 22 februarie 2001, încheiat între Nicolai Cibotari și Primăria s. Japca, r-nul Florești, însă nu a fost luat în considerare faptul că, pe acest teren, cu mult înainte de a fi întocmit contractul enunțat, au fost construite samavolnic de Nicolae Cibotari niște acareturi pentru vite, care sunt și în prezent.

Sușține că, pe marginea faptului enunțat nu s-a emis nici o hotărâre.

Solicită declararea acareturilor construite de Nicolae Cibotari ca fiind nelegitime și mutarea acestora în curtea ultimului.

Ulterior, Gheorghe Leșan a depus cerere de chemare în judecată suplimentară împotriva lui Nicolae Cibotari și Andrei Bezede, prin care a solicitat obligarea lui Nicolae Cibotari de a demola în termen de o lună construcțiile auxiliare pentru vite și pentru fân construite de el pe drumul-linie dreaptă cu lățimea de 3,8 m., obligarea lui Andrei Bezede de a restabili în termen de o lună pe aceeași linie trecătoare din ograda sa cu lățimea de 1 m. și de a nu-i crea pe viitor piedici în folosirea acestei trecători și încasarea de la Nicolae Cibotari a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 350 de lei, a cheltuielilor poștale și a cheltuielilor de transport (f. d. 31, vol. I).

La data de 04 iulie 2005, Gheorghe Leșan a depus cerere de chemare în judecată suplimentară împotriva lui Nicolae Cibotari, prin care a solicitat obligarea acestuia de a restabili digul din piatră construit de strămoșii lui în marginea gospodăriei, în care trăiește, în scopul evitării surpării solului din gospodărie peste drumul obștească (f. d. 92, vol. I).

La data de 20 iunie 2006, Gheorghe Leșan a depus cerere de chemare în judecată suplimentară împotriva lui Nicolae Cibotari, intervenient accesoriu notarul privat Eugenia Conoval, prin care a solicitat recunoașterea extrasului din procesul-verbal nr. 5 din 06 iunie 2003 al Consiliului comunal Japca în privința legalizării vânzării-cumpărării pământului ca fiind falsificat și declararea nulității absolute a contractului de vânzare-cumpărare a terenului aferent cu suprafața de 0,05 ha din 04 iunie 2004, încheiat între primarul comunei Japca și Nicolae Cibotari și autentificat de notarul privat Eugenia Conoval (f. d. 171, vol. I).

Prin hotărârea Judecătoriai Florești din 10 iulie 2009 s-a respins acțiunea ca neîntemeiată (f. d. 55-62, vol. II)

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 10 decembrie 2009 s-a admis apelul declarat de Gheorghe Leșan, s-a casat integral hotărârea primei instanțe și s-a restituit pricina spre rejudecare în primă instanță, în alt complet de judecată (f.d.100, 101, vol. II).

Ulterior, Gheorghe Leșan a depus cerere de chemare în judecată suplimentară, de unificare și concretizare a pretențiilor, prin care a solicitat declararea ca fiind false decizia nr. 4 din procesul-verbal nr. 5 din 06 iunie 2003 din numele Consiliului comunal Japca și extrasele din acest proces-verbal, prezentate în instanța de judecată și notarului Eugenia Conoval în privința legalizării vânzării-cumpărării pământului lui Nicolae Cibotari, declararea nulității absolute a contractului de vânzare-cumpărare a terenului aferent cu suprafața de 0,05 ha din 04 iunie 2004, încheiat între primarul comunei Japca și Nicolae Cibotari și autentificat de notarul Eugenia Conoval, declararea ca fiind ilegale a construcțiilor auxiliare pentru animale și pentru fân, construite de Nicolae Cibotari pe terenul – obiect al contractului din 04 iunie 2004, recunoașterea servituții de trecere prin uzucapiune pe terenul Mariei Bezede în folosul terenului de lângă casă, ce-i aparține, obligarea lui Nicolae Cibotari de a demola în termen de o lună construcțiile auxiliare pentru animale și pentru fân și de a nu-i crea obstacole în folosirea drumului-linie dreaptă cu lățimea de 3,8 m., obligarea Mariei Bezede, succesoarea lui Andrei Bezede, de a restabili în termen de o lună pe aceeași linie cărarea (trecătoarea) cu lățimea de 1 m. prin terenul său și de a nu-i crea obstacole în folosirea acestei cărări și încasarea de la Nicolae Cibotari a cheltuielilor de judecată conform documentelor prezentate (f. d. 26-28, vol. III).

Prin încheierea Judecătoriai Florești din 27 mai 2013 s-a permis înlocuirea părâtului Nicolae Cibotari, care a decedat, cu succesorii lui în drepturi și procesul s-a suspendat pînă la determinarea succesorului în drepturi al lui Nicolae Cibotari (f. d. 215, vol. III).

Prin încheierea Judecătoriai Florești din 24 decembrie 2013 s-au atras în proces Olga Cibotari, Ion Cibotari și Elena Cibotari în calitate de copârâți (f. d. 10, 11, vol. IV).

Prin hotărârea Judecătorei Florești din 13 iunie 2014 s-a respins acțiunea ca neîntemeiată (f. d. 146-152, vol. IV).

Prima instanță și-a argumentat concluzia prin faptul că, la încheierea contractului de vânzare-cumpărare a terenului aferent cu suprafața de 0,05 ha din 04 iunie 2004 nu au fost încălcate condițiile de valabilitate ale actului juridic.

De asemenea, prima instanță a mai reținut că, ținând cont de faptul că, proprietate este inviolabilă, iar proprietarul are drept de posesie, de folosință și de dispoziție asupra bunului, reclamantul are acces la gospodăria sa, astfel, terenul acestuia nu are statut de teren dominant.

În afară de aceasta, prima instanță a conchis că, în cadrul urmăririi penale s-a constatat că, extrasul din procesul-verbal nr. 5 din 06 iunie 2003 al ședinței Consiliului comunal Japca, anexat la materialele dosarului, a fost falsificat.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 22 decembrie 2015 s-a admis apelul declarat de Gheorghe Leșan, s-a casat integral hotărârea primei instanțe și s-a emis o nouă hotărâre, prin care s-a admis parțial acțiunea, s-au declarat nule decizia Consiliului comunal Japca nr. 5/4 din 06 iunie 2003 și extrasele din proces-verbal, în privința legalizării vânzării-cumpărării pământului lui Nicolae Cibotari și s-a declarat nul contractul de vânzare-cumpărare a terenului aferent cu suprafața de 0,05 ha din 04 iunie 2004, încheiat între primarul com. Japca, T. Galben și Nicolae Cibotari și autentificat de notarul Eugenia Conoval. În rest s-a respins acțiunea.

Instanța de apel, admitând parțial acțiunea, și-a argumentat concluzia prin faptul că, decizia Consiliului comunal Japca nr. 5/4 din 06 iunie 2003 a fost emisă cu încălcarea procedurii și contrar normelor de drept, iar falsificarea procesului-verbal nr. 5 din 06 iunie 2003 al ședinței Consiliului comunal Japca și a extraselor din acesta, care au servit drept temei pentru autentificarea notarială a contractului de vânzare-cumpărare a terenului aferent și înregistrării dreptului de proprietate, conform raportului de expertiză nr. 1810 din 15 octombrie 2013, întocmit în cadrul unui dosar penal de Centrul național de expertize judiciare, se confirmă prin constatarea cu certitudine că, semnăturile din numele președintelui și secretarului ședinței nu au fost executate de Nichifor Loghin, președinte și Valentina Dascăl, secretar, ci de alte persoane, cu imitarea semnăturilor autentice ale acestora (f.d.30-35, vol. IV).

Totodată, instanța de apel, respingând pretenția cu privire la declararea ca fiind ilegale a construcțiilor auxiliare pentru animale și pentru fân, construite de Nicolae Cibotari pe terenul – obiect al contractului din 04 iunie 2004, și-a argumentat concluzia prin faptul că, la materialele dosarului nu există un careva act, ce ar confirma faptul existenței acestor construcții la momentul examinării cauzei și careva probe, care ar confirma că, construcțiile se află pe terenul arabil în baza contractului de vânzare-cumpărare din 04 iunie 2004, iar respingând pretenția cu privire la obligarea lui Nicolae Cibotari de a demola în termen de o lună construcția auxiliară pentru animale și dosul pentru fân, și-a argumentat concluzia prin faptul că, apelantul nu este vecin cu Nicolae Cibotari, fapt ce i-ar permite să-și confirme dreptul lezat ca vecin și dreptul de a se adresa cu cerința privind demolarea construcțiilor în conformitate cu prevederile art. 379 din Codul civil.

De asemenea, instanța de apel, respingând pretenția cu privire la recunoașterea servituții de trecere prin uzucapiune pe terenul Mariei Bezede în

folosul terenului de lângă casă, ce-i aparține, și-a argumentat concluzia prin aplicarea art. 315, 316 și 428 (1) din Codul civil, iar respingând pretenția cu privire la obligarea Mariei Bezede, succesoarea lui Andrei Bezede, de a restabili în termen de o lună pe aceeași linie trecătoarea cu lățimea de 1 m. prin terenul său, și-a argumentat concluzia prin faptul că, într-adevăr, drumul public ce duce la gospodăria lui Gheorghe Leșan este îngust și îngreunează trecerea transportului, însă în acest sens, ultimul nu a prezentat o careva adresare față de consiliul local, precum și o careva hotărâre a consiliului local privind soluționarea posibilității lărgirii drumului, fapt care ar soluționa problema în mod eficient și legal.

La data de 09 martie 2016, Gheorghe Leșan a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel în partea respingerii acțiunii și emiterea unei noi hotărâri cu privire la admiterea integrală a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat că, instanța de apel nu a elucidat corect circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii și nu a luat în considerare prevederile art. 42, 44 și 47 din Codul funciar.

Menționează că, instanța de apel nu a cercetat probele multiaspectual, în ansamblul și interconexiunea lor, încălcând, astfel, dreptul său la un proces echitabil garantat de art. 6 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale..

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin.(3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4);

b) recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art.434;

c) persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare;

d) recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursurile au fost depuse în termen, or, din materialele pricinii rezultă că, recurentul a luat cunoștință de decizia instanței de apel la data de 28 ianuarie 2016 (f. d. 115, vol. V), iar cererea de recurs a fost depusă de acesta la data de 09 martie 2016 (f. d. 117, vol. V).

De asemenea, completul consideră că, recursul declarat de Gheorghe Leșan nu se încadrează în temeiurile prevăzute la normele de drept citate.

Argumentele invocate în recurs precum că, instanța de apel nu a elucidat corect circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii și nu a luat în considerare prevederile art. 42, 44 și 47 din Codul funciar nu pot fi reținute, deoarece în speță, instanța de apel a stabilit just circumstanțele pricinii, precum și a aplicat normele de drept, care guvernează raportul juridic litigios.

Nu poate fi reținut nici argumentul invocat în recurs precum că, instanța de apel nu a cercetat probele multiaspectual, în ansamblul și interconexiunea lor, deoarece este declarativ. Or, la caz, instanța de apel a apreciat probele în corespundere cu exigențele art. 130 din Codul de procedură civilă.

Astfel, instanța de recurs notează că, Gheorghe Leșan nu a invocat nici un argument în vederea ilegalității deciziei instanței de apel.

În acest sens, completul reamintește prin prisma jurisprudenței CEDO, fosta Comisie a arătat că „... art. 6 parag.1 al Convenției, nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes.” (*cauza Rebat și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25.02.1995, nr.26561/1995*)

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție concluzionează că, din conținutul cererii de recurs nu rezultă existența unuia din temeiurile legale de declarare a recursului.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că, instanța de apel a examinat pricina sub toate aspectele, a verificat și a apreciat corect probele prezentate, iar argumentele invocate în recurs nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Gheorghe Leșan ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 432, art. 433, art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de Gheorghe Leșan se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Iuliana Oprea

Sveatoslav Moldovan